

ע"פ 1565/14 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 1565/14

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

פלוני

נגד

מדינת ישראל

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דין

בשם המבקש: עו"ד אביעד רייפר

בשם המשיבה: עו"ד יעל שרף

החלטה

לפניי בקשה לעיכוב ביצוע עונש של מאסר בפועל ותשלום פיצויים שנגזר על המבקש בגין הרשעתו בעבירת הריגה.

1. המבקש הורשע בבית המשפט המחוזי לנוער בחיפה (כב' השופט כ' סעב) בביצוע עבירת הריגה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בצירוף סעיף 29 לחוק זה. לפי כתב האישום שהוגש נגד המבקש, בחודש פברואר 2010 הביא המבקש למותו של רפאל אבסוב (להלן: המנוח). ברקע לדברים עמד סכסוך שפרץ בין חברו של המנוח (להלן: רמבם) לבין אביו החורג של המנוח (להלן: אלכס). בהמשך לעימות פיזי שהתרחש בין רמבם לבין אלכס בצהריי אותו יום, גמלו בלבם המנוח ורמבם להכות את אלכס. השניים הגיעו לביתו בשעת לילה מאוחרת והמתינו לו. משהגיע אלכס למקום עם רכבו, תקפו אותו השניים באגרופים ובבעיטות. אשתו של אלכס - שהיא אמו של המבקש - אשר היתה עמו ברכב, החלה לצעוק. המבקש, אשר שמע את צעקותיה, הצטייד בסכין מטבח גדולה והגיע למקום האירוע. משהבחין המבקש באלכס ובמנוח מתקוטטים, דקר המבקש את המנוח בבית החזה - דקירה אשר הובילה למותו.

2. בית המשפט המחוזי הרשיע את המבקש בהריגת המנוח, לאחר שדחה את גרסתו כי פעל מתוך הגנה עצמית. בין הצדדים נתגלעה בבית המשפט המחוזי מחלוקת בשאלה האם המבקש הגיע למקום האירוע כשהוא מצויד בסכין שהביא מביתו, או שמא היתה הסכין בידי המנוח. בהכרעת דינו קבע בית המשפט המחוזי כי המבקש הגיע לזירה כשהוא אוחז בסכין; וכי ממילא אף אם המנוח היה זה שאחז בסכין (כפי גרסת המבקש), לא נשקפה לאלכס סכנה מוחשית מעת שהמבקש נטל את הסכין מהמנוח. על כן, נדחתה הטענה בדבר הגנה עצמית.

3. ביום 25.2.2014 גזר בית המשפט המחוזי על המבקש עונש של שמונה שנות מאסר בפועל (בניכוי ימי מעצרו); שנתיים מאסר על תנאי בתנאים שפורטו בגזר הדין; וכן תשלום פיצויים למשפחת המנוח בסך 30,000 ש"ח. בגזר דינו עמד בית המשפט המחוזי על החובה להחמיר בעונשו של המבקש לאור התנהגותו הפזיזה והמסוכנת שהביאה לתוצאה של קיפוח חיי אדם, על שיקולי ההרתעה ועל הצורך להעניק משקל לסבלה של משפחת המנוח. בצד הקולה, הביא בית המשפט בחשבון את היות המבקש נעדר עבר פלילי; את נסיבותיו האישיות המשפחתיות הקשות; את היותו קטין בעת ביצוע העבירה; וכן את הנסיבות שבהן אירעה דקירת המנוח.

4. עם מתן גזר הדין, ביקש המבקש לעכב את ביצועו ב-45 ימים לשם הגשת ערעור לבית משפט זה. בית המשפט המחוזי דחה בקשה זו, ונימק זאת בכך שעל המבקש היה לצפות כי יוטל עליו עונש מאסר שאינו קצר. אשר על כן החל המבקש לשאת עונשו בו ביום.

5. הודעת הערעור שהגיש המבקש על פסק דינו של בית המשפט המחוזי כוונה הן להכרעת הדין, הן לגזר הדין. המבקש טרם המציא את נימוקי ערעורו, אך בא-כוחו טען בתמצית בדיון שהתקיים לפניו כי בכוונתו לכפור בקביעת בית המשפט המחוזי שלפיה לא עומדת למבקש טענת הגנה עצמית. זאת, בין היתר, בהתבסס על תיאורי עדים אשר לאלימות שננקטה כלפי אלכס בזמן הקטטה. בנסיבות אלו, נתבקש עיכוב ביצוע העונש שהוטל על המבקש עד להכרעה בערעור.

6. באת-כוח המשיבה התנגדה בדיון שהתקיים לפניו לבקשה לעכב את ביצוע העונש. לטענת המשיבה, עיון בהכרעת הדין מעלה כי סיכויי הערעור נמוכים, שכן מדובר בהכרעת דין עובדתית המבוססת על ממצאי מהימנות. עוד הדגישה באת-כוח המשיבה כי משהורשע המבקש בעבירת הריגה, צפוי לו עונש מאסר בפועל, ומשכך - תחילת ריצוי העונש לא

דין והכרעה

7. לאחר שבחנתי את הבקשה והצדדים לה, ולאחר שהאזנתי לטיעוני הצדדים בדיון שהתקיים לפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. כידוע, למי שהורשע בדין לא עומדת עוד חזקת החפות, ועליו להראות כי מתקיימות בעניינו נסיבות המצדיקות לעכב את עונש המאסר שהושת עליו. משכך, נקודת המוצא היא כי נאשם שנגזר עליו עונש של מאסר בפועל יחל בריצוי העונש באופן מיידי (ע"פ 5214/13 סירחאן נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (30.7.2013)). בית משפט זה עמד על השיקולים לדחיית ביצועו של עונש מאסר של מי שהורשע בדין בע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 241 (2000). כקבוע שם, לשם הכרעה בבקשה לעיכוב ביצועו של עונש מאסר, יבחן בית המשפט את חומרת העבירה ונסיבות ביצועה; אורך תקופת המאסר שהושתה על הנאשם; טיב הערעור וסיכויי הצלחתו; עברו הפלילי של הנאשם והתנהגותו במהלך המשפט; וכן נסיבות אישיות המיוחדות לכל נאשם ונאשם.

8. יישומם של שיקולים אלה על נסיבות המקרה שלפנינו הובילו לכלל מסקנה כי אין עילה לעכב את ביצוע העונש שהושת על המבקש. מבלי לקבוע מסמרות בשאלת סיכויי הערעור על הכרעת הדין, די בכך שאציין כי על פני הדברים, עיקר טענות המבקש מופנות לקביעותיו העובדתיות של בית המשפט המחוזי, אשר סמך הרשעתו על קביעת ממצאי מהימנות ביחס לעדי ההגנה. ממצאים אלה אינם מסייעים למבקש. כך, אשר למבקש עצמו ולא לכס קבע בית המשפט המחוזי כי תכלית גרסאותיהם לא היתה אמירת אמת; ואשר לאמו של המבקש צוין כי עדותה היתה עדות כבושה מלאה סתירות, עד שאין לתת בה כל אמון. אף שאין בכך כדי לסתום את הגולל על קביעת ממצאים שונים בערכאתנו, הרי שההלכה לעניין התערבות ערכאת הערעור בקביעות מסוג זה – ידועה (וראו: ע"פ 993/93 אבוטבול נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(1) 485, 492 (1993)). בזהירות המתחייבת אעיר אפוא כי אין בידי לקבוע כי סיכויי הערעור על הכרעת הדין הינם גבוהים. באשר לערעור על גזר הדין – בשל תקופת המאסר הממושכת, פרק הזמן שיחלוף עד לשמיעת הערעור לא ייצור מצב דברים בלתי הפיך, שכן ניתן יהיה להורות על קיצור העונש אם ימצא כי קיימת הצדקה לכך. בנסיבות אלה לא שוכנעתי כי מתקיימים הטעמים המצדיקים את עיכוב ביצועו של עונש המאסר. כן לא ראיתי לעכב את תשלום הפיצוי לטובת משפחת המנוח, משלא הוכח כי סיכויי הערעור גבוהים או כי מאזן הנוחות נוטה לטובת המבקש (ע"פ 3190/13 זאדה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (4.6.2013)).

הבקשה נדחית אפוא.

ניתנה היום, ד' באדר ב' התשע"ד (6.3.2014).

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. M01.doc_14015650 נב